

ขอความเห็นเกี่ยวกับการเรียกเก็บค่าธรรมเนียมการประกอบธุรกิจซึ่งดวงวัด
ตามพระราชบัญญัติมาตราซึ่งดวงวัด (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๗

บันทึกข้อความกองนิติการ ที่ พณ ๐๔๐๒/๓๑๗ ลงวันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๕๘

สำนักซึ่งดวงวัด ได้ขอให้กองนิติการพิจารณาให้ความเห็นเกี่ยวกับการเรียกเก็บค่าธรรมเนียมการประกอบธุรกิจซึ่งดวงวัดตามพระราชบัญญัติมาตราซึ่งดวงวัด (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๗^๑ ตามอัตราค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราท้ายพระราชบัญญัติ โดยบัญญัติกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมหนังสือรับรองการประกอบธุรกิจและค่าธรรมเนียมการประกอบธุรกิจประเภทต่าง ๆ ไว้ แต่ไม่ได้กำหนดอัตราค่าธรรมเนียมการประกอบธุรกิจการขายเครื่องซึ่งดวงวัดไว้ จะสามารถเรียกเก็บค่าธรรมเนียมการประกอบธุรกิจการขายเครื่องซึ่งดวงวัดได้หรือไม่

กองนิติการได้พิจารณาตามข้อกฎหมายแล้ว เห็นว่าผู้ประกอบธุรกิจขายเครื่องซึ่งดวงวัดจะต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติมาตราซึ่งดวงวัด พ.ศ. ๒๕๕๒ โดยต้องเสียค่าธรรมเนียมตาม มาตรา ๑๗ วรรคห้า^๒ ประกอบกับมาตรา ๕^๓ แห่งพระราชบัญญัติมาตราซึ่งดวงวัด พ.ศ. ๒๕๕๒

^๑ มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป (ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๑/ตอนที่ ๘๒ ก/หน้า ๑๐/๒๓ ธันวาคม ๒๕๕๗)

^๒ มาตรา ๑๗ ผู้ใดจะประกอบธุรกิจในการผลิต นำเข้า ขาย ซ่อมเครื่องซึ่งดวงวัดหรือให้บริการซึ่ง ดวงหรือวัด ต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในกฎกระทรวง และต้องแจ้งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ณ สำนักงานกลางหรือสำนักงานสาขาตามแบบที่กำหนดในกฎกระทรวง

เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ได้รับแจ้งตามวรรคหนึ่งและตรวจสอบว่าถูกต้องตามที่กำหนดในกฎกระทรวงแล้ว ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ออกหนังสือรับรองการประกอบธุรกิจตามแบบที่กำหนดในกฎกระทรวงให้แก่ผู้แจ้งภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้ง

ในกรณีที่การแจ้งเป็นไปโดยไม่ถูกต้อง ให้พนักงานเจ้าหน้าที่แจ้งให้แก้ไขให้ถูกต้องภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่พนักงานเจ้าหน้าที่ได้รับแจ้ง ถ้าผู้แจ้งไม่แก้ไขให้ถูกต้องภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ผู้แจ้งได้รับแจ้งจากพนักงานเจ้าหน้าที่ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจออกคำสั่งให้การแจ้งตามวรรคหนึ่งเป็นอันสิ้นสุด

ในกรณีที่ผู้แจ้งได้แก้ไขให้ถูกต้องภายในเวลาที่กำหนดตามวรรคสาม ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ออกหนังสือรับรองการประกอบธุรกิจให้แก่ผู้แจ้งภายในสามวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งที่ถูกต้อง

ผู้ได้รับหนังสือรับรองการประกอบธุรกิจต้องเสียค่าธรรมเนียมในการประกอบธุรกิจตามอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง

^๓ มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้และให้มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่และนายตรวจซึ่งดวงวัด ออกกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราท้ายพระราชบัญญัตินี้กับกำหนดกิจการอื่นและออกประกาศตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงและประกาศนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

และข้อ ๑ (๓)^๔ ของกฎกระทรวง ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๔๔) ลงวันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๔ ซึ่งได้กำหนด ค่าธรรมเนียมในการออกหนังสือรับรองการประกอบธุรกิจ ได้แก่ การขายเครื่องซั้ง ปีละ ๔๐๐ บาท การขาย เครื่องตวงและเครื่องวัด ปีละ ๒๐๐ บาท ต่อมาได้มีการทบทวนและแก้ไขปรับปรุงกฎหมายมาตราซ้งตวงวัดให้ ทันสมัย เหมาะสมกับสถานการณ์และความจำเป็นทางเศรษฐกิจและสังคม โดยคำนึงถึงความสะดวกรวดเร็ว และลดภาระของประชาชน รวมทั้งสมควรปรับปรุงอัตราค่าธรรมเนียมให้เหมาะสมยิ่งขึ้น จึงได้มีการตรา พระราชบัญญัติมาตราซ้งตวงวัด (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๗ โดยมาตรา ๔^๕ แห่งพระราชบัญญัติมาตราซ้งตวงวัด (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๗ ได้ยกเลิกมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติมาตราซ้งตวงวัด พ.ศ. ๒๕๔๒ โดยให้ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์มีอำนาจออกกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราท้าย พระราชบัญญัตินี้ ซึ่งตามพระราชบัญญัติมาตราซ้งตวงวัด (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๗ ได้กำหนดอัตรา ค่าธรรมเนียมหนังสือรับรองการประกอบธุรกิจประเภทการขายเครื่องซั้ง เครื่องตวงและเครื่องวัด ฉบับละ ๓,๐๐๐ บาท แต่มิได้มีการกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมการประกอบธุรกิจประเภทการขายเครื่องซั้ง เครื่องตวงและเครื่องวัดไว้แต่อย่างใด

เมื่อพระราชบัญญัติมาตราซ้งตวงวัด (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๗ มีผลใช้บังคับเมื่อพ้นเก้าสิบวันนับแต่วัน ประกาศในราชกิจจานุเบกษา (ตั้งแต่วันที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๕๘ เป็นต้นไป) ผู้ได้รับหนังสือรับรองการประกอบ ธุรกิจต้องเสียค่าธรรมเนียมหนังสือรับรองการประกอบธุรกิจตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และอัตราที่กำหนดใน กฎกระทรวงที่อาศัยอำนาจตามมาตรา ๔^๖ แห่งพระราชบัญญัติมาตราซ้งตวงวัด (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๗ ด้วยเหตุนี้ กรมการค้าภายในจึงไม่สามารถเรียกเก็บค่าธรรมเนียมการประกอบธุรกิจการขายเครื่องซั้งตวง วัดตามอัตราที่กำหนดโดยกฎกระทรวง ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๔๔) ได้อีกต่อไป เนื่องจากตามอัตรา ค่าธรรมเนียมท้ายพระราชบัญญัติมาตราซ้งตวงวัด (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๗ มิได้กำหนดค่าธรรมเนียมการ

^๔ ข้อ ๑ ค่าธรรมเนียมในการออกหนังสือรับรองการประกอบธุรกิจ ให้เรียกเก็บตามอัตราดังต่อไปนี้

(๓) การขาย

- (๑) เครื่องซั้ง ปีละ ๔๐๐ บาท
- (๒) เครื่องตวง ปีละ ๒๐๐ บาท
- (๓) เครื่องวัด ปีละ ๔๐๐ บาท

^๕ มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติมาตราซ้งตวงวัด พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งพนักงาน เจ้าหน้าที่และนายตรวจซ้งตวงวัด ออกกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราท้ายพระราชบัญญัตินี้ ยกเว้น ค่าธรรมเนียม กำหนดกิจการอื่นและออกประกาศตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงและประกาศนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้”

^๖ มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในวรรคห้าของมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติมาตราซ้งตวงวัด พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ผู้ได้รับหนังสือรับรองการประกอบธุรกิจต้องเสียค่าธรรมเนียมหนังสือรับรองการประกอบธุรกิจและ ค่าธรรมเนียมการประกอบธุรกิจตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง”

ประกอบธุรกิจการขายเครื่องสำอางค์ไว้แต่อย่างใด ทั้งยังเป็นไปตามบทบัญญัติมาตรา ๓๕^๗ แห่งพระราชบัญญัติมาตราสำอางค์ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๗ ที่กำหนดให้บรรดากฎกระทรวง ประกาศ หรือระเบียบที่ออกตามพระราชบัญญัติมาตราสำอางค์ พ.ศ. ๒๕๕๒ ที่ใช้อยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ยังคงใช้บังคับได้ต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้

กองกฎหมาย
กรมการค้าภายใน
กันยายน ๒๕๖๓

^๗ มาตรา ๓๕ บรรดากฎกระทรวง ประกาศ หรือระเบียบที่ออกตามพระราชบัญญัติมาตราสำอางค์ พ.ศ. ๒๕๕๒ ที่ใช้อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับให้ยังคงใช้บังคับได้ต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้จนกว่าจะมีกฎกระทรวง ประกาศ หรือระเบียบตามพระราชบัญญัติมาตราสำอางค์ พ.ศ. ๒๕๕๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ